
Dr. Draskovics Tibor
igazságügyi és rendészeti
miniszter

2009. évi ... törvény

a Polgári Törvénykönyv és a Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet, valamint ezzel összefüggésben más törvények egyes rendelkezéseinek módosításáról*

1. §

(1) A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 81. § (2) bekezdésében az „a jogosult jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértené vagy veszélyeztetné” szövegrész helyébe az „a jogosult – ide nem értve a magyar államot – jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértené vagy veszélyeztetné” szöveg lép.

(2) A Ptk. 209. §-a (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a következő (5) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (5) bekezdésének számozása (6) bekezdésre változik:

„(4) Az általános szerződési feltétel és a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos vagy nem érthető.

(5) A tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre, ha azok egyébként világosak és érthetőek.”

(3) A Ptk. 232. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a § (2) és (3) bekezdésének számozása (3) és (4) bekezdésre változik:

„(2) Az államháztartás alrendszerében harmadik személyekkel szemben vállalt vagy az alrendszereket egyébként harmadik személyekkel szemben terhelő fizetési kötelezettség esetén, ide értve a támogatási szerződésekből eredő fizetési kötelezettséget is, a kamatfizetés mellőzésére vagy a törvényesnél alacsonyabb mértékű kamat fizetésére irányuló szerződési kikötés – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – semmis. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni az államháztartás alrendszeréből nyújtott támogatások felhasználására kötött szerződésekben, valamint a jogszabályban meghatározott közfeladat ellátásával megbízott és e körben olyan szervezetek által vállalt fizetési kötelezettség esetében is, amelyet államháztartási szervezet alapított, vagy amelyben ilyen szervezet többségi befolyással rendelkezik.”

(4) A Ptk. 301. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a § (2)-(4) bekezdésének számozása (3)-(5) bekezdésre változik:

* A törvényt az Országgyűlés a 2009. április 27-i ülésnapján fogadta el.

„(2) Az államháztartás alrendszerében harmadik személyekkel szemben vállalt vagy az alrendszereket egyébként harmadik személyekkel szemben terhelő fizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a késedelmi kamat tekintetében is alkalmazni kell a kamatfizetés mellőzésére vagy a törvényesnél alacsonyabb mértékű kamatfizetésre irányuló szerződési kikötés semmisségére vonatkozó rendelkezést.”

2. §

(1) A Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Ptk.) 47. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál (a továbbiakban: Kamara) vezetett nyilvántartás – az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjoggal kapcsolatosan a felek által közjegyzői közreműködés nélkül tett zálogjogi nyilatkozaton alapuló bejegyzés kivételével – közhitelűen tartalmazza a nyilvántartásba bejegyzett ingó dolgot, illetve vagyont terhelő zálogjogot alapító zálogszerződés vagy a zálogjogviszony létesítésére irányuló bírósági határozat, illetve hatósági döntés létrejöttét. E nyilvántartásba (a továbbiakban: zálogjogi nyilvántartás) bárki betekinthez, a szerződő felek (5) bekezdés a) pontja szerinti személyes adatait azonban csak az ismerheti meg, aki ehhez fűződő jogát vagy jogos érdekét igazolja.

(2) Az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell annak jóhiszeműségét, aki a zálogjogi nyilvántartásban bízva ellenérték fejében szerez jogot. A Ptk. 262. §-ának (6) bekezdésében meghatározott esetekben jogot szerző harmadik személy rosszhiszeműségét azonban önmagában nem alapozza meg az a körülmény, hogy e személy a nyilvántartásba történő betekintéssel az oda bejegyzett adat, jog vagy tény fennállásáról tudomást szerezhetett volna, e rendelkezés az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjog nyilvántartott adatai tekintetében nem alkalmazható.”

(2) A Ptké. 47. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Zálogjognak a zálogjogi nyilvántartásba történő bejegyzése alapjául a zálogszerződés vagy a zálogjogviszony létesítésére irányuló bírósági határozat, illetve hatósági döntés (a továbbiakban együtt: okirat) adatai szolgálnak. Az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjoggal kapcsolatos bejegyzés alapjául a nyilatkozattételre jogosult által elektronikus úton tett zálogjogi nyilatkozatban foglalt adatok is szolgálhatnak.”

(3) A Ptké. 47. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjoggal kapcsolatos bejegyzésre irányuló zálogjogi nyilatkozatot – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a zálogjogi nyilvántartás felhasználójaként nyilvántartásba vett személy – az elektronikus személyazonosítást követően vagy elektronikusan aláírt – elektronikus nyomtatvány kitöltése útján tehet. Az elektronikus nyomtatvány alapján történő bejegyzésben az (5) bekezdés a)-c) és f) pontjában foglalt adatokat, a bejegyzés alapjául szolgáló nyilatkozat és a bejegyző személyének az (5) bekezdés a) pontja szerinti vagy elektronikus azonosító adatait, a bejegyzés időpontját, valamint annak sorszámát az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott módon kell feltüntetni.”

(4) A Ptké. 47/A. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a jogszabály szerint valamely bejegyzés alapjául közokiratba nem foglalt jognyilatkozat is elegendő, azt – az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjoggal kapcsolatos jognyilatkozat kivételével – olyan teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, amelyen a nyilatkozattevő fél aláírásának valóságát közjegyző tanúsítja. Nem jegyezhető be a változás, ha az annak alapjául szolgáló magánokiratnak olyan alaki vagy tartalmi hiányossága van, amely miatt az abban foglalt jognyilatkozat nyilvánvalóan érvénytelen, vagy ha a bejegyzési kérelem az annak tartalmát meghatározó jogszabály rendelkezéseinek egyéb okból nem felel meg.”

(5) A Ptké. a következő 48/A. §-sal egészül ki:

„48/A. § (1) Az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjog a zálogszerződés közjegyzői okiratba foglalása nélkül is alapítható.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jelzálogjog bejegyzésére az erre irányuló zálogjogi nyilatkozat alapján akkor kerülhet sor, ha a nyilatkozattevő a zálogszerződést tartalmazó okiratot elektronikus okirati formában az e célra biztosított tárhelyen elhelyezte, és a bejegyzéshez az ellenérdekű fél hozzájárult. A bejegyzett jelzálogjog törlésére – ha a törlésre irányuló nyilatkozatot a zálogkötelezett tette – akkor kerülhet sor, ha a zálogjogosult ahhoz hozzájárult, vagy a zálogkötelezettek a zálogjog törlésére irányuló nyilatkozatától számított 30 napon belül nem tett a bejegyzés fenntartására irányuló nyilatkozatot.

(3) A zálogjogi nyilatkozatról az ellenérdekű fél a nyilatkozattal egyidejűleg elektronikus úton értesítést kap. A zálogkötelezett felel minden olyan kárért, amely azért következett be, mert a zálogszerződésben vállalt kötelezettsége ellenére nem járult hozzá a zálogjog bejegyzéséhez. A zálogjogosult felel viszont minden olyan kárért, amely azért következett be, mert annak ellenére nem járult hozzá a zálogjog törléséhez, illetve tett a bejegyzés fenntartására irányuló nyilatkozatot, hogy már nem áll fenn a zálogjoggal biztosított követelése vagy olyan jogviszony, amelyből zálogjoggal biztosított követelése keletkezhet.

(4) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a tárhelyen elhelyezett zálogszerződésbe a felek bármelyike által elektronikus formában megadott engedély alapján erre feljogosított személy elektronikus úton betekinthesz.

(5) A zálogjognak a zálogjogi nyilvántartásba való bejegyzéséért, a változás bejegyzéséért, a zálogjog törléséért, valamint a nyilvántartásba való betekintésért a Kamara javára jogszabályban meghatározott költségtérítést kell fizetni.

(6) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a zálogjogi nyilvántartás vezetésének részletes szabályait, az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot és egyedi azonosítására szolgáló adatainak körét, az e vonatkozásban joghatás kiváltására alkalmas zálogjogi nyilatkozatok fajtáit, az ilyen nyilatkozaton alapuló bejegyzés módját, továbbá a költségtérítés mértékét és a mentesség eseteit.”

(6) A Ptké. 23. §-a helyébe a következő rendelkezés lép, és e §-t megelőzően kiegészül a következő alcímmel:

„Eljárás találás esetén
[A Ptk. 129-132. §-ához]

23. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a dolgok találása esetén követendő eljárás szabályait rendeletben megállapítsa.”

3. §

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 84. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A végrehajtó a végrehajtást kérő kérelmére a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál vezetett zálogjogi nyilvántartásba való betekintéssel meggyőződik arról, hogy az adós zálogkötelezettként szerepel-e a nyilvántartásban, továbbá, hogy vagyonát, illetőleg valamely vagyontárgyát terheli-e jelzálogjog, és szükség esetén ebből a célból megkeresi a közjegyzőt. Az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dologként jogszabályban meghatározott vagyontárgy foglalása esetén a végrehajtó hivatalból is köteles a zálogjogi nyilvántartásba való betekintéssel meggyőződni arról, hogy terheli-e jelzálogjog a lefoglalt ingót.”

4. §

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 158. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Zálogjoggal terhelt ingó vagy ingatlan lefoglalása esetén a zálogjogosultat a Vht. 114. §-ában, illetőleg 140. §-ának (6) bekezdésében foglaltak szerint kell értesíteni. A 154. § szerint lefoglalt gépjármű esetében az adóhatóság a törzskönyv lefoglalását követő 6 hónap elteltét követően hívja fel a zálogjogosultat a végrehajtásba történő bekapcsolódásra.”

5. §

(1) Ez a törvény – a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) A 2-4. § 2009. szeptember 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg a Ptké. 47/A. §-ának (6) bekezdése, valamint a zálogjoggal kapcsolatos törvényi szabályozás módosításáról szóló 2000. évi CXXXVII. törvény 6. §-ának (2) bekezdése hatályát veszti. A törvény 2-3. §-ának az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő jelzálogjoggal kapcsolatos rendelkezéseit az ezek hatályba lépését követően kötött szerződések esetén kell alkalmazni.

(3) Az 1. § (3)-(4) bekezdése 2009. július 1-jén lép hatályba azzal, hogy az abban foglalt rendelkezéseket az azok hatályba lépését követően kötött szerződések esetén kell alkalmazni.

(4) Ez a törvény 2009. szeptember 2-án hatályát veszti.

Sólyom László
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés elnöke